



METSONLEHTIÄ

Uutiskirje 3 / 2004

Elokuu 2004

Julkaisijat: Maa- ja metsätalousministeriö ja Ympäristöministeriö

METSÄHALLITUKSEN UUSI YMPÄRISTÖOPAS NÄYTTÄÄ SUUNTAA

Metsähallitus on laatinut uuden ympäristöoppaan. Metsätaloutta harjoitetaan valtion mailla uusien ympäristölinjausten mukaisesti henkilöstön koulutuksen jälkeen, mikä tapahtuu kuluvan syksyn aikana. Oppaan merkitys talousmetsien käsittelyyn tulee olemaan suuri, sillä se vaikuttaa suoraan liki viiden miljoonan Metsähallituksen metsätalouden hallinnassa olevan metsähehtaarin käsittelyyn. Ympäristöopas on laadittu Metsähallituksen käyttöön. Oppaassa määritellään selkeästi lahoppuutavoitteet eri tavoin käsiteltäviin metsiin. Lisäksi oppaassa on kuvattu mm. metsänkäsittelymenetelmät, joita voidaan käyttää maiseman tai virkistyskäytön vuoksi aroilla kohteilla. Opas on monipuolinen ja vaativa 159-sivuinen opintopaketti käytännön ohjenuoraksi. Opas sopii myös koulutusmateriaaliksi.

Uusi ympäristöopas on myös ensimmäisiä valmistuneita METSO-hankkeita ja käytännössä toteuttaa valtioneuvoston METSO-periaatepäätöksessään metsäorganisaatioille antamaa suositusta uudistaa metsänhoito-ohjeensa luonnon monimuotoisuuden turvaamisen osalta.

Opas haastava koulutustehtävä

Ympäristöoppaan vieminen käytännön toimintaan on Metsähallitukselle haastava tehtävä. Uudet menetelmät on ymmärrettävä ja opittava ennen kuin ne muuttuvat käytännön toiminnaksi. Tämän jälkeen varmistetaan seurannoin, että toiminnan laatu on hyvä kautta maan. Loppuvuoden 2004 aikana Metsähallitus toteuttaa laajan koulutuskerroksen 2000:lle toimihenkilölle, metsurille ja urakoitsijalle ympäristöoppaan uusista linjauksista.

Oppaassa on määritelty erityistoimenpiteet toimittaessa Etelä-Suomen pienten suojelualueiden läheisyydessä. Näillä alueilla pyritään säästöpuita jättämällä saavuttamaan liki kymmenkertainen lahoppuun määrä nykyiseen Etelä-Suomen keskimääräiseen määrään verrattuna. Muuallakin tavoitellaan mainittua tasoa huomattavasti korkeampia säästöpuumääriä. Oppaassa on esitetty myös yksityiskohtaiset keinot säilyttää metson (*Tetrao urogallus*) soidinalueet metson kannalta toimivina. Soidinalueiden käsittelyssä otetaan huomioon laaja, kilometrin päähän ulottuva alue soidinkeskuksen ympärillä. Lisäksi oppaassa esitetään metsän uudistamismenetelmiä, joita voidaan käyttää



Metsähallituksen uuden ympäristöoppaan soveltamisessa käytäntöön koulutus on ajankohtainen asia.

monimuotoisuuden, maiseman tai virkistyskäytön vuoksi aroilla kohteilla. Näillä kohteilla metsä uudistetaan joko poiminta- tai pienaukkohakkuuin.

Ympäristöopas on tarkoitettu Metsähallituksen käyttöön ja siinä esitetyt keinot voidaan haluttaessa ottaa käyttöön muuallakin suomalaisessa metsätaloudessa. Oppaalla on Suomen WWF:n tuki. Sen mukaan oppaan ohjeiden toteuttaminen kattavasti valtion talousmetsissä on merkittävä edistysaskel kohti ekologisesti vastuullista metsätaloutta, ja WWF toivoo, että Metsähallitus toimii näin edelläkävijänä Suomen metsätaloudessa.

Ympäristöopasta voi tilata sähköpostiosoitteesta Natureinfo@metsa.fi tai puh. 0205 64 7702. Oppaan hinta on 25 euroa. Lisätietoja: ympäristöpäällikkö Kari Pelkonen, p. 040 580 3410, kari.pelkonen@metsa.fi, MH:n tiedote: www.metsa.fi/news.asp?Section=994&Item=1433.

ENNALLISTAMINEN KÄYNNISSÄ LAPIN KOLMION SOILLA

Soita palautetaan luonnontilaan METSO-alueeseen kuuluvalla ns. Lapin kolmion alueella Lounais-Lapissa elo-syyskuun ajan. Metsähallitus ennallistaa soita Tervolan Heinijänkä-Karhuaavalla. Heinijänkä-Karhuaapa-Kokonräme kuuluu soidensuojelun perusohjelmaan sekä Suomen ehdotukseen Natura 2000 -verkostoksi. Lisäksi Metsähallitus ennallistaa soita Rovaniemen maalaiskunnan Lintuaavalla, joka on Metsähallituksen omilla päätöksillä perustettu suojelualue.

Ennallistamistöillä suon vesipinta pyritään nostamaan mahdollisimman lähelle sen luonnontilaista korkeutta patoamalla tai luomalla umpeen ojat. Alueilla esiintyy uhanalaisten suotyyppien lisäksi useita uhanalaisia kasvilajeja, jotka ovat soiden kuivumisen myötä menettäneet kasvupaikkojaan. Soiden vedenkorkeuden nostolla pyritään palauttamaan alueen suot luonnontilaan. Ennallistamistoimet ovat kertaluontoisia, minkä jälkeen alueiden uudistuminen ja kehitys jatkuu luontaisesti.

METSO-alueella on valtion hallinnassa noin 700 ennallistamista tarvitsevaa luonnonsuojelualueita tai muuta METSO-ohjelmaan kuuluvaa kohdetta. Ennallistettavien kohteiden pinta-ala on yhteensä noin 33.000 hehtaaria, josta noin puolet soita ja puolet kivennäismaita. Kangasmetsiä ennallistetaan polttamalla, edistämällä eri tavoin lahoppun syntymistä ja tekemällä pieniä aukkoja metsiköihin. Soita ennallistetaan patoamalla aikanaan kuivatus-tarkoituksessa tehdyt ojat tai luomalla ne kokonaan umpeen. Paikoin poistetaan myös ojituksen jälkeen kasvuun lähtenyt puusto. Merkittävä osa ennallistamiskustannuksista, 1,2 miljoonaa euroa/vuosi, katetaan Metsähallituksen liiketoiminnan varoin käyttämällä ennallistamistöissä metsätalouden tulosalueeseen kuuluvien metsureiden työpanosta. Lisätietoja: erikoissuunnittelija Satu Kalpio, p. 0400 3777907, satu.kalpio@metsa.fi, MH:n tiedote: www.metsa.fi/news.asp?Section=10&Item=1453.



Liesjärven kansallispuistoon liittyvä, 13 vuotta sitten ennallistettu Kirkkolamminsuosuo näyttää jo varsin luonnontilaiselta.

METSIENSUOJELUSÄÄTIÖTÄ KOSKEVA ESISELVITYS VALMISTUNUT

METSO-ohjelmaan kuuluva metsiensuojelusäätöä koskeva esiselvitys on valmistunut ympäristöministeriön ja maa- ja metsätalousministeriön ohjauksessa. Esiselvityksen laati suunnittelija Piia **Väntsi** ympäristöministeriöstä. Selvityksen tarkoituksena oli koota pohjatietoa, jonka perusteella voidaan tarvittaessa tehdä ehdotus metsiensuojelusäätötoimintamalliksi ja -ohjelmaksi.

Esiselvityksen mukaan paras vaihtoehto on perustaa säätö, jossa ovat edustettuina mahdollisimman monet intressitahot, kuten etu- ja kansalaisjärjestöt, valtio ja yritysmaailma.

Säätö nähdään esiselvityksessä täydentävänä toimijana suhteessa olemassa oleviin metsiensuojelun rahoituskeinoihin. Se ei siis korvaisi verovaroin rahoitettavaa suojelua. Ympäristöministeriö ja maa- ja metsätalousministeriö päättävät säätöistä tehtävästä jatkoselvityksestä elo-syyskuussa.

Lisätietoja: projektipäällikkö Mikko Kuusinen, ympäristöministeriö, p. (09) 160 39350, mikko.kuusinen@ymparisto.fi ja ylitarkastaja Sinikka Jalasjoki, maa- ja metsätalousministeriö, p. (09) 160 52414, sinikka.jalasjoki@mmm.fi.

Uutiskirjeen toimitus, kuvat ja taitto: Green Solutions

METSO-ohjelman internet-sivut: www.mmm.fi/metsa tai www.ymparisto.fi/metsa



YMPÄRISTÖMINISTERIÖ
MILJÖMINISTERIET
MINISTRY OF THE ENVIRONMENT
PL 35, 000 23 Valtioneuvosto



MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖ
PL 30, 000 23 Valtioneuvosto